

el-İstî'âb (Bicâvî), II, 632-633; Abdülkerîm b. Muhammed er-Râfî, *et-Tedvîn fî ahbâri Kâzûn* (nşr. Azizullah el-Utâridî), Beyrut 1408/1987, I, 79-81; İbnü'l-Esir, *İcâdu'l-gâbe*, II, 327; İbn Manzûr, *Muhtasar Târîhi Dimaşk*, X, 56-58; İbn Hacer el-Askalânî, *el-İşâbe* (nşr. Âdil Ahmed Abdülmevcûd v.dğr.), Beyrut 1415/1995, III, 117; Fahrettin Atar, *İslâm Adliye Teşkilâtı*, Ankara 1979, s. 62, 103, 114, 154; M. Abdülhay el-Kettânî, *Hiz. Peygamber'in Yönetimi: et-Terâtibü'l-idâriyye* (trc. Ahmet Özel), İstanbul 2003, I, 424, 505; Mahmûd Şit Hattâb, "Selmân b. Rebî'â el-Bâhilî: Fâtihu şatîrî İmîniye", *MMîr*, XXIII (1393/1973), s. 240-256.

ABDÜLKADİR ŞENEL

SELMAN REİS

(ö. 934/1528)

Kızıldeniz'de

Portekizliler'e karşı mücadele eden Osmanlı kaptanı ve denizcisi.

Portekiz kaynaklarında aslen Türk olduğu ve Midilli'de doğduğu belirtilir. Osmanlı kaynaklarına göre ise levent tayfasından Cezâyir-i Garb'da yetişmiş, denizcilik bilgisine sahip, Akdeniz'de pek çok savaşa katılmış ünlü bir korsan denizcidir (Âlî, vr. 4^b). Onun bir süre gemilerde dülger olarak çalıştığına dair bilgiler bulunmaktadır. Hayatının ilk yıllarına ait fazla bilgi bulunmayan Selman Reis, Portekiz tehdidi karşısında Gucerât Sultanı Muzaffer Şah ile Yemen Sultanı Âmir b. Tâhir'in Mısır Sultanı Kansu Gavri'den yardım istemesi üzerine Osmanlı Devleti adına Mısır'a gitti. İlk defa 917'de (1511) Süveyş'te hazırlanan, elli kadirgadan oluşan donanmaya kaptan tayin edildi ve Hüseyin Kürdî serdar olarak Cidde beyliğine getirildi. Donanma Cidde'ye geldiğinde erzak ve mühimmatlarının bir kısmını burada bırakmaları gerektiği için Mekke Şerifi Berekât'ın yardımıyla kısa sürede bir kale inşa ettiler (a.g.e., vr. 5^a).

1515 yazında Hint Okyanusu'ndaki Portekizliler'e karşı bir sefer için Sultan Gavri'nin önce Gucerât'a gitmelerini emretmesi üzerine Selman Reis gerekli top, tüfek, erzak ve mühimmatı alıp Hüseyin Bey ile birlikte Hindistan'a doğru yola çıktı. Diû Limanı'na varıldığında Gucerât Sultanı Muzaffer Şah ile ittifak yapılarak Portekizliler'in bölgeden uzaklaştırılmasına çalışıldı. Ancak Portekiz'in Güvve (Goa) Kalesi'ni tahkim etmesi ve kuleler inşa edip asker ve top yerleştirmesi sebebiyle kale alınamadı. Bu durum karşısında donanmayla yeniden Yemen'e döndüler ve Kamaran adasına yerleştiler. Selman Reis ve Hüseyin Bey, taşınması ağır olan top ve cephanenin bir kısmını yerleştirmek için bura-

da da bir kale yaptılar (921/1515). Bu sırada erzak sıkıntısı çektiklerinden kendilerini bölgeye davet eden Âmir b. Tâhir'den yardım istedilerse de karşılık görmediler. Bunun üzerine Yemen sahillerini yağmalayarak erzak temin ettikleri gibi Hüseyin Bey, Sultan Âmir'e düşman olan Zeydiler'in yardımıyla 19 Cemâziyelevvel 922'de (20 Haziran 1516) Zebîd'i aldı. Hüseyin Bey ve Selman Reis, bir ay kadar sonra yirmi iki kadirga ve iki barçadan oluşan donanmanın hazırlıklarını tamamlayıp Aden'i fethetmek amacıyla denize açıldı (Bâsencele, s. 36-37; Âlî, vr. 7^{a-b}).

Donanma 3 Receb 922'de (2 Ağustos 1516) Aden'e ulaştı. Karaya çıkan Selman Reis kale yakınlarında çadır kurdu. Bu sırada Hindistan'a gitmek için limandan çıkmakta olan birkaç kalyondan Yemen Sultanı Âmir'e ait olanın mallarına el koydu. Bu gemilere reis, gemici ve malzeme yerleştirerek Gucerât'ta Muzaffer Şah'a gönderdi ve Yemen'i fethettiğini, bundan sonra Portekizliler'i Hint sahillerinden uzaklaştırmak üzere bir sefer düzenleyeceklerini anlatan bir mektup yolladı. Hüseyin Bey ve Selman Reis, Aden'e bağlı Sîre Kalesi altında yerleşip Aden Kalesi'ni topa tuttularsa da sonuç alamadılar. İçinde çok sayıda asker, cephan ve mühimmat bulunan kale Aden hâkimi Mürcan el-Âmirî'nin şiddetli savunması sayesinde teslim olmadı. Hatta kaleden yapılan ilk hücum hareketinde Selman Reis üç yerinden yaralandı. İkinci çatışmada pek çok Osmanlı askeri hayatını kaybetti. Sonunda Âmir'in kardeşi Abdülmelik b. Abdülvehhâb, Taiz'den orduyla Aden'e yardıma gelince kuşatma kaldırıldı. Hüseyin Bey ve Selman Reis gemilere binip 11 Receb 922'de (10 Ağustos 1516) Aden Limanı'ndan ayrıldılar. Önce Zeyla' Limanı'na giden Selman Reis buradan gemilerine hububat yükledi, ardından Moha, Mutayne, Kamaran, Luhayye Limanı'na geldi ve burada birkaç gün kaldıktan sonra Cidde'ye gitti (Ebû Muhammed Tayyib b. Abdullah Bâ Mahreme, *Kılâdetü'n-nahr*, s. 21-25; Âlî, vr. 7^b-8^a).

Hüseyin Bey Haremeyn halkına zulüm yaptığı iddiasıyla Şerif Berekât'ın şikâyetiyle görevden alınıp Mısır'a giderken denize atılarak öldürüldü (TSMA, nr. E 8337). Selman Reis, Yavuz Sultan Selim tarafından Mısır'a çağrıldı. 21 Rebîülevvel 923'te (13 Nisan 1517) Mısır'a giderken Portekiz'e ait bir donanmanın gelmekte olduğu haberini aldı. Halkın talebi üzerine bir süre daha Cidde'de kaldı. 26 Rebîülevvel 923'te (18 Nisan 1517) otuz barça ve

kadirgadan oluşan bir Portekiz donanmasının Cidde'yi kuşattığını, ilk anda kendisine ait dört geminin yandığını, kale ve limanı savunarak Portekizliler'in karaya çıkmasına müsaade etmediğini anlatan bir rapor yolladı (TSMA, nr. E 8337; E 5902). Selman Reis bu savaşa birkaç kadirga ile Portekiz donanmasına hücum etmiş ve top ateşiyle iki üç gemisini batırmıştı (Ebû Muhammed Tayyib b. Abdullah Bâ Mahreme, *Kılâdetü'n-nahr*, s. 32). Cidde savaşı, kadirgadan oluşan Akdeniz tipi bir filonun okyanus tipi donanma karşısında savunmadaki askerî gücünü göstermesi bakımından önemli kabul edilir. Aynı yıl Aden hâkimi Emîr Mürcan, Yavuz Sultan Selim'e bir mektup göndererek Hüseyin Bey ve Selman Reis ile ordularından şikâyet etti (a.g.e., a.y.).

Selman Reis daha sonra kendisine ait birkaç gemiyle Süveyş'e ve oradan Kahire'ye gitti. 10 Şâban 923'te (28 Ağustos 1517) Yavuz Sultan Selim tarafından kabul edildi. Sanuto'ya göre, Kahire'de Hayır Bey'in haphanesine atılmış ve sonra da zincirli olarak Şubat 1518'de Şam'da bulunan Yavuz Sultan Selim'in yanına gönderilmiştir (Sebastian, I, 465-466). Bu durum onun halka zulmettiği konusundaki şikâyetler yüzünden tutuklandığını düşündürmektedir. Padişah, dönüş yolunda iken 27 Rebîülâhîr 924'te (8 Mayıs 1518) Mer-

Selman Reis'in Yavuz Sultan Selim'e sunduğu 923 (1517) tarihli lâiha (TSMA, nr. E 5902)

cidâbık'ta toplanan divanda Selman Reis'in İstanbul'a götürülmesi için emir verdi (Haydar Çelebi, I, 491, 498). Selman Reis'in 1519'da İstanbul'da olduğu ve Kızıldeniz'deki Portekiz tehlikesine karşı otuz kadirga ve birkaç barçadan oluşan bir donanma hazırlamayı taahhüt ettiği bilinmektedir.

929'da (1523) Mısır Valisi Ahmed Paşa (Hain) tarafından kabul edilen Selman Reis, Yemen hakkında bildiklerini etraflı bir şekilde anlattı. Bunun üzerine yeni Cidde Beyi Rûmî Hüseyin Bey'le tekrar Yemen'e gitmeleri tâlimatını aldı. Gerekli hazırlıklarını yaparak Süveyş'e ve orada kendisine katılan leventlerle birlikte gemilere binip Cidde'ye hareket etti. Burada top, darben, barut ve diğer malzemeleri gemilere yükleyen Selman Reis, Hüseyin Bey'le birlikte Yemen sahillerine ulaştı. Portekizliler'in Kamaran adasını işgal ettikleri görülünce Selman Reis birkaç gemiyle giderek adadaki Portekizliler'in çoğunu kılıçtan geçirdi ve oraya leventleri yerleştirdi. Daha sonra Hüseyin Bey'le beraber Zebîd hâkimi Karamânî İskender Bey'e mektup göndererek ondan itaat etmesini istedi. İskender Bey'in itaat yanlısı olmasına rağmen emrindeki levent ve askerlerin karşı çıkması üzerine Selman Reis, daha önceki Yemen seferinden tanıdığı Yâfi' ve Mehre vilâyetlerinin şeyhleriyle Câzan hâkimi Şerîf İzzeddin'e mektup göndererek yardım talebinde bulundu. Hüseyin Rûmî Bey'i gemilerin yanında bırakıp askerle birlikte Zebîd'e gitti. Yâfi', Mehre ve Câzan'dan gelen yardım kuvvetleriyle buluştu. Zebîd'deki ilk çatışmada levent, mağribli ve diğer askerlerden oluşan İskender Bey'in emrindeki orduyu bozguna uğrattı. Askerlerin kaleye sığınması üzerine Zebîd'i kuşattı ve kalenin kapıları ile bazı yerlerini yakıp yıktı. Sonunda İskender Bey eman dileyerek kaleyi teslim etti. Câzan hâkimi eman verilmesine karşı çıktıysa da Selman Reis bunlarla da savaşıp Zebîd'i ele geçirdi. Daha sonra Hüseyin Rûmî'yi buraya çağırarak Receb 930'da (Mayıs 1524) şehri teslim etti. Ardından donanmasının yanına dönen Selman Reis bir müddet Yemen sahillerinde dolaştı. Vezîriâzam Makbul İbrâhim Paşa'nın Kahire'ye geldiğini (1525) haber alınca Hüseyin Bey'i durumdan haberdar ederek Mısır'a gitti. İbrâhim Paşa'ya Yemen hakkındaki görüşlerini anlattı; leventlerin isyanlarından, Hüseyin Bey'in bunları kontrol edemediğinden bahsetti. İbrâhim Paşa'ya sunduğu 10 Şâban 931 (2 Haziran 1525) tarihli raporunda Hindistan deniz ticaret yolu-

nun önemi üzerinde durarak bu yolların güvenliğini sağlamak için Portekizliler'in eline geçmiş olan kalelerin geri alınması gerektiğini ifade etti. Cidde'de bulunan ve altı baştarda, sekiz kadirga, üç kalyata ve bir kayıktan oluşan Osmanlı donanmasında irili ufaklı 298 top bulunuyordu ve Selman Reis'e göre gerekli mürettebat sağlandığı takdirde Portekizliler'i bölgeden uzaklaştırmak kolay olacaktı. Selman Reis bu raporunda Portekiz'in elinde bulunan yerler arasında Hürmüz, Diû, Güvve, Kalikût, Koçin, Seylan, Sumatra gibi kale ve adaları zikretmekte, ayrıca Zebîd, Taiz, San'a, Aden gibi Yemen'e ait yerler hakkında bilgi vermekte, Sevâkin, Zeyla' ve Habeş topraklarının önemini belirtmektedir (TSMA, nr. E 6455).

İbrâhim Paşa, Hüseyin Bey'in azlinin doğuracağı sakıncaları dikkate alıp onu görevinde bıraktı, Selman Reis'i pek çok ıkkam ve iltifatta bulunarak yeni emirlerle Yemen'e gönderdi. Selman Reis, Süveyş'teki gemilere erzak ve mühimmatı yükleyip tekrar Hüseyin Bey'in yanına gitti, vezîriâzâmın onun görevini sürdürmesi kararını ve diğer emirlerini bildirdi. Böylece Hüseyin Bey levent, urban, Zeydî ve diğerlerinin itaatini sağlayarak Yemen'de tam bir hâkimiyet kurmuş oldu. Fakat çok geçmeden hastalanıp vefat etmesi üzerine vasiyeti gereği yerine Mustafa Bey'in gelmesi yönetimde gözü olan Selman Reis'i rahatsız etti ve yeniden İbrâhim Paşa'nın yanına giderek son gelişmeleri anlattı. Kendisine asker ve yetki verilmesi halinde Yemen'i tamamen fethedebileceğini, Portekizliler'i ortadan kaldıracaklarını bildirdi. İbrâhim Paşa, Mısır'daki Türk leventlerden 4000 kişi ayırıp bunlardan bir ordu kurdu ve serdar olarak Hayreddin Bey'i görevlendirdi. Ordunun bütün ihtiyaçlarını karşılayıp Süveyş'e gönderen İbrâhim Paşa, Selman Reis'i de gemilere kaptan yaparak deniz işlerinde yetkili kıldı. Selman Reis, donanmanın bütün hazırlıklarını tamamladıktan sonra hareket ederek "evâsır-ı Ramazan" 932'de (21-30 Haziran 1526) Cidde'ye ulaştı. Cidde gelirlerinin Mekke Şerifi Ebû Nümeyy'e ait olan diğer yarısına el koydu. Dönemin tarihçileri leventlerin de tüccarların mallarına el koyduğunu, bölgedeki Arap eşkıyasının yağma hareketlerine katıldığını, bu sebeple büyük bir kıtlık yaşandığını ve buna "kaht-ı Selmân" denildiğini nakletmektedir. Bu olayların çıkmasında etkisi olduğu anlaşılan Mekke Şerifi Ebû Nümeyy'in daha sonra Arap eşkıyasını yatıştırdığı ve Hayreddin Bey'den leventlere engel olunmasını istediği anla-

şılmaktadır. Hayreddin Bey, mevsimin yakın olması sebebiyle amaçlarının hac etmek olduğunu belirterek leventlerin kim-seden bir şey almamalarını, hac günlerine kadar kendilerine gösterilen Mina'daki boş odalarda kalmalarını sağladı. Selman Reis, leventleriyle Cidde'de bekledi ve sonunda binlerce levent ve tüfekli askerden oluşan ordunun başında Selman Reis ile Hayreddin Bey at üstünde Mekke'ye geldiler. 5 Zilhicce'de (12 Eylül) Harrem'e girip kudüm tavafi ve sa'y yaptıkları sonra Arafat'a gittiler. Ebû Nümey bu durumdan çok endişe etti ve o yıl Arafat'a çıkmayarak Mekke'de bekledi. Selman Reis ve Hayreddin Bey hac farızalarını tamamlayıp Cidde'ye ve orada gemilerinin bakımını yaptırdıktan sonra Yemen'e gittiler.

Selman Reis, Zebîd'de yönetici olan Rûmî Mustafa Bey'e Hayreddin Bey'in Yemen valisi olduğunu ve kendisinin hiçbir yetkisi bulunmadığını belirterek karşı çıktı. Mustafa Bey, askere bol para ve mal dağıtarak kendi yanına çekmeye çalıştıysa da yapılan savaşta yenilip Aden ve Kamaran taraflarına kaçtı. Selman Reis, Zebîd'i alınca kendi adamlarından Emîr Yûnus'u buraya yönetici tayin etti ve Taiz'i ele geçirdi. Selman Reis bu savaşlarda pek çok mal ve servet topladı. Daha sonra Zeydîler üzerine yürüdü, onların zengin ve güçlü bir reisi olan İbn Hamza'yı yendi. İbn Hamza, Beytülfakih'e kaçtıysa da tutunamadı, intikam almak için diğer Zeydî beylerle iş birliği yaparak Zebîd'e saldırdı. Şehri ele geçirip Selman Reis'e ait olan her şeyi yağmaladı. Bunun üzerine Selman Reis tekrar Zebîd'e gelip şehri kuşattı. Yâfi' ve Mehre kabilelerinin yardımıyla burayı tekrar ele geçirdi. İbn Hamza'nın beraberindeki askerlerle Aden'e gitmesi ve Rûmî Mustafa Bey'e sığınması üzerine 933 yılı sonunda (Eylül 1527) Aden'e ulaşarak Mustafa Bey'le savaştı, onu yendi ve kesik başını Zebîd'e göndererek 1 Muharrem 934'te (27 Eylül 1527) herkesin geçtiği bir kapıya astırmak suretiyle halka gözdağı verdi. Böylece Selman Reis kanlı bir şekilde de olsa Aden'i ve bütün Yemen'i ele geçirdi (Âlî, vr. 17^a-27^a).

Bu sırada İstanbul'da Cidde'deki gemiler için malzeme hazırlanıyordu (BA, KK, nr. 5638, s. 4). 933'te (1527) iskele gelirleri 4 milyon akçe civarında olan Cidde'nin donanma ve savunma giderlerine 620.000 akçe ayrılmıştı (Barkan, XV/1-4 [1955], s. 291-292). Selman Reis aynı yıl yaklaşık 2000 kişilik Rûmî (Anadolulu) askeriyi Kamaran'a

geldi ve adayı imar etti (Bâsencele, s. 43). 1528'de Portekiz'le olan mücadelesinin sürdüğü, yedi Portekiz gemisini zaptettiği ve batırdığı anlaşılmaktadır (Özbaran, *Yemen'den Basra'ya*, s. 83). Selman Reis'in şiddete varan davranışları halk üzerinde olumsuz bir etki yaptı. Aslında Yemen serdari olarak Hayreddin Bey'in görevlendirilmesine rağmen o, gemilerin muhafazasında kalmış ve Selman Reis askeri yanına alıp savaşmıştı. Bu gelişmelerden rahatsız olan Hayreddin Bey leventlerle iş birliği yaparak 934 yılı sonlarında (Ağustos-Eylül 1528) Selman Reis'i öldürttü (Bâsencele'ye göre 935'te öldürüldü; bk. *Târîhu's-Şihr*, s. 46) ve adamı Sinan Kapudan'ı Zebid'e yollayarak mallarına el koydurttu. Ancak Selman Reis'in Yemen'de bulunan yeğeni Mustafa Bayram'la yetiştirmesi olan Hoca Sefer harekete geçerek Hayreddin Bey'i ortadan kaldırdılar. Selman Reis, Osmanlılar'ın Kızıldeniz'de tutunmasını sağlayacak temelleri atması, Osmanlı-Portekiz mücadelesinde önemli rol oynayarak Portekiz tehdidine karşı ciddi bir mukavemette bulunması ve hepsinden önemlisi yazdığı raporlarla Osmanlı ilerlemesinin Hint Okyanusu'na yönelmesinde öncülük etmesiyle Türk denizcilik tarihinde seçkin bir yer kazanmıştır.

BİBLİYOGRAFYA :

Haydar Çelebi, *Rûznâme* (Feridun Bey, *Münşeât* içinde), s. 491-498; Ebû Muhammed Tayyib b. Abdullah Bâ Mahreme, *Târîhu suğri 'Aden* (nşr. O. Löfgren), Uppsala 1936, s. 21; a.mlf., *Kûlâdetü'n-naḥr fî vefeyâtü a'yânî'd-dehr: Political History of the Yemen at the Beginning of the 16th Century* (nşr. ve trc. L. O. Schuman), Amsterdam 1961, s. 21-25, 32; Abdullah b. Muhammed b. Ahmed Bâsencele, *Târîhu's-Şihr: el-'İkdü's-semînü'l-fâhîr fî târîhi'l-kamîl'âşîr* (nşr. Abdullah Muhammed el-Habeşi), San'a 1428/2007, s. 36-37, 41, 43, 44, 46; Âfi, *Ahbârü'l-Yemânî*, Süleymaniye Ktp., Hamidiye, nr. 886, vr. 4^b, 5^a, 7^a-8^a, 17^a-27^a; R. B. Serjeant, *The Portuguese off the South Arabian Coast*, Oxford 1963, s. 48, 50, 170; J. L. Bacqué-Grammont – A. Kröell, *Mamlouks, Ottomans et Portugais en Mer Rouge: l'Affaire de Djedda en 1517*, Le Caire 1988; P. M. L. Sebastian, *Turkish Prosopography in the Diarii of Marino Sanuto, 1496-1517* (doktora tezi, 1988), University of London, I, 465-466; Salih Özbaran, *The Ottoman Response to European Expansion*, İstanbul 1994, s. 99-109; a.mlf., *Yemen'den Basra'ya Sınırdaki Osmanlı*, İstanbul 2004, s. 26-28, 48, 78, 83, 116-117, 124-127; J. F. Guilmartin, *Gunpowder and Galleys: Changing Technology and Mediterranean Warfare at Sea in the 16th Century*, Cambridge 2003, s. 23-30; Seyyid Mustafa Sâlim, *el-Fethu'l-'Osmânî el-evvel il'l-Yemen*, San'a 2007, s. 104, 164-166; Ömer Lutfi Barkan, "H. 933-934 (M. 1527-1528) Malî Yılına Ait Bir Bütçe Örneği", *İFM*, XV/1-4 (1955), s. 284, 291-292; M. Yakub Mughul, "Portekizlilerle Kızıldeniz'de Mücadele ve Hicaz'da Osmanlı Hâkimiyetinin Yerleşmesi Hakkında Bir

Vesika", *TTK Belgeler*, II/3-4 (1967), s. 37-48; Şehabettin Tekindağ, "Süveys'te Türkler ve Selman Reis'in Arızası", *BTDD*, II/9 (1968), s. 77-80; M. Lesure, "Un document ottoman de 1525 sur l'Inde portugaise et les pays de le Mer rouge", *Mare Luso-Indicum*, III, Genève-Paris 1976, s. 137-160; Faisal al-Kanderi, "Salman Reis and His Report of 931/1525", *Arab Historical Review for Ottoman Studies*, sy. 7-8, Zaghouna 1993, s. 103-125; S. Soucek, "Selman Re'is", *ET²* (Ing.), IX, 135-136.

İDRİS BOSTAN

SELMÂN-ı SÂVECÎ

(سلمان ساوجی)

Melikü's-suarâ Hâce Cemâlüddîn Selmân
b. Hâce Alâiddîn Muhammed Sâvecî
(ö. 778/1376)

İranlı şair.

Tahran'ın 125 km. güneybatısında yer alan Sâve şehrinde dünyaya geldi. *Firâknâme* adlı mesnevisinde kayda göre doğum tarihi 709 (1309) olmalıdır. Babası Tebriz'deki İlhanlılar'ın sarayında maliye işlerinde görevli idi. "Selmân" mahlasını kullanan şairin ilk hâmisî güçlü vezir Giyâseddin Muhammed b. Reşidüddin Fazlul-lah olup ünlü masnû' kasidesi "Bedâiyü'l-eshâr" onun hakkındadır. İlhanlı Hükümdarı Ebû Said Bahadır Han'ın ve eşi Dilşâd Ha-

tun'un dikkatini çeken genç şair, İlhanlı Devleti'nin yıkılması üzerine 744'te (1343) Bağdat'a Celâyirli Devleti'nin kurucusu Şeyh Hasan-ı Büzürg ve onunla evlenen Dilşâd Hatun'un sarayına gitti. Sarayda melikü's-suarâ makamına ulaştı ve hükümdarın oğlu Üveys'in eğitimiyle meşgul oldu. Hasan-ı Büzürg ve Dilşâd Hatun'un vefatlarından sonra Sultan I. Üveys'in sarayında daha iyi bir konuma geldi. Bu dönemde Nâsir-ı Bu-hârî, İbn Yemîn-i Tuğrâî, Ubeyd-i Zâkânî ve Hâfız-ı Şîrâzî gibi devrin ünlü şairleriyle görüştü. Sultanla birlikte yazları Tebriz'de, kışları Bağdat'ta bulunuyordu. Üveys'in vefatının (776/1374) ardından onun yerine geçen oğlu Sultan Hüseyin Selmân'a pek iltifat etmedi. Muzafferîler'den Şah Şücâ'nın 777'de (1375) Tebriz'i birkaç ay süreyle istilâsı esnasında orada bulunan şair onun için de methiye yazdı. Hakkında birkaç kaside söylediği Sultan Hüseyin'in Tebriz'e dönmesinden sonra hayatını yalnızlık ve yoksulluk içinde geçirdi. 12 Safer 778 (1 Temmuz 1376) tarihinde vefat etti.

Kasidede Menûcihrî, Senâî, Evhadüddîn-i Enverî, Hâkânî-i Şîrvânî ve bilhassa Zahîr-i Fâyâbî ile Kemâleddîn-i İsfahânî gibi şairleri örnek almış, ancak lafız ve mâna açısından kendi şiirine özellikler kazandırmıştır. Abdurrahmân-ı Câmî, *Bahâris-*

Selmân-ı Sâvecî divanının ilk iki sayfası (Süleymaniye Ktp., Fâtih, nr. 3827)

